

Vol. 30

1979, N:o 1

5. 4. 1979

Julkaisija — Publisher:
SUOSEURA — FINNISH PEATLAND SOCIETY
Toimituskunta — Editorial board:
Kimmo Tolonen (puh.joht. — chairman), Erkki Ahti,
Hannu Mannerkoski, Eino Lappalainen,
Jukka Laine (päätoimittaja — editor)

Toimitus — Office:
Unionink. 40 B
00170 Helsinki
Finland

Tilaushinta, 32 mk
Subscription price
32 Finnish marks

Kirjoituksia lainattessa pyydetään mainitsemaan lehden nimi

Jouni Tummavuori¹⁾

Suo 30, 1979 (1): 1—5

Hannu Venäläinen¹⁾ & Timo Nyrönen²⁾

TERMOGRAVIMETRIAN KÄYTÖMAHDOLLISUUDET POLTTOAINE-TUTKIMUSSISSA OSA IV PAINEEN ALENTAMISEN VAIKUTUS PYROLYYSIIN

THE USABILITY OF THE THERMOGRAVIMETRY IN FUEL RESEARCH
PART IV
THE EFFECT OF THE REDUCED PRESSURE ON THE PYROLYSIS

Artikkeli sarjamme tässä osassa tarkastelemme pyrolysoitumista alennetussa paineessa, mikä täydentää kotimaisten polttoaineiden pyrolyysin kokonaiskuvaa. Tämä on mahdollistanut vertailujen tekemistä kotimaisen polttoaineiden pyrolyysistä ja käytetyistä tutkimusmenetelmistä.

Tutkimusnäytteinä ovat olleet kotimaiset energialähteet paju (*Salix*), leppä (*Alnus*), koivu (*Betula*), palaturve sekä märkähiihetty turve. Vertailunäytteenä olemme edelleen käyttäneet selluloosaa (Merck N:o 2330). Tutkimuslaitteet ja näytämäärät ovat olleet samat kuin aiemmin. (Tummavuori ja muut 1978). Käytetty paine on ollut noin 20—30 mmHg, joka on johtunut näytetilan huuhteluun käytetystä kaasusta.

Aktivoitumisenergiat on laskettu yhtälöillä (Broido 1969, Horowitz 1963)

$$\ln \ln (1/y) = \frac{E^*}{RT_s^2} q + \text{vak. ja} \quad (1)$$

$$\ln \ln (1/y) = \frac{-E^*}{R} \frac{1}{T} + \text{vak.} \quad (2)$$

Frekvenssitekijä on laskettu yhtälöstä (Horowitz 1963)

$$A = \frac{q \times E^*}{RT_s^2 \times e^{-E^*/RT_s}} \quad (3)$$

ja reaktionopeusvakio yhtälöstä (Broido 1969)

$$k = Ae^{-E^*/RT} \quad (4)$$

Kirjoittajien osoitteet — Authors' addresses:

¹ Kemian laitos, Jyväskylän yliopisto,
Kyllikinkatu 1—3, 40100 Jyväskylä 10

² Valtion Polttoaineekeskus (Vapo),
Yrjönkatu 42, 40100 Jyväskylä 10

Laskut on suoritettu tarkoitusta varten laadituilla ohjelmilla, joita on käytetty myös aikaisemmissa tutkimuksissa. (Tumma vuori ja muut 1978).

Kuvassa 1 on esitetty näytteiden termogrammit alennetussa paineessa (20—30 mmHg). Taulukossa 1 ovat pyrolysoitumiensien alku- (T_a), käännepiste- (T_g) ja loppulämpötilat (T_d) sekä reagoimisprosentit lämpötilavälillä T_a - T_d . Samassa taulukossa ovat myös kahdella eri menetelmällä lasketut aktivoitumisenergiat, log k:n ja log A:n arvot sekä pyrolysoitumattoman aineen määrit painoprosentteina.

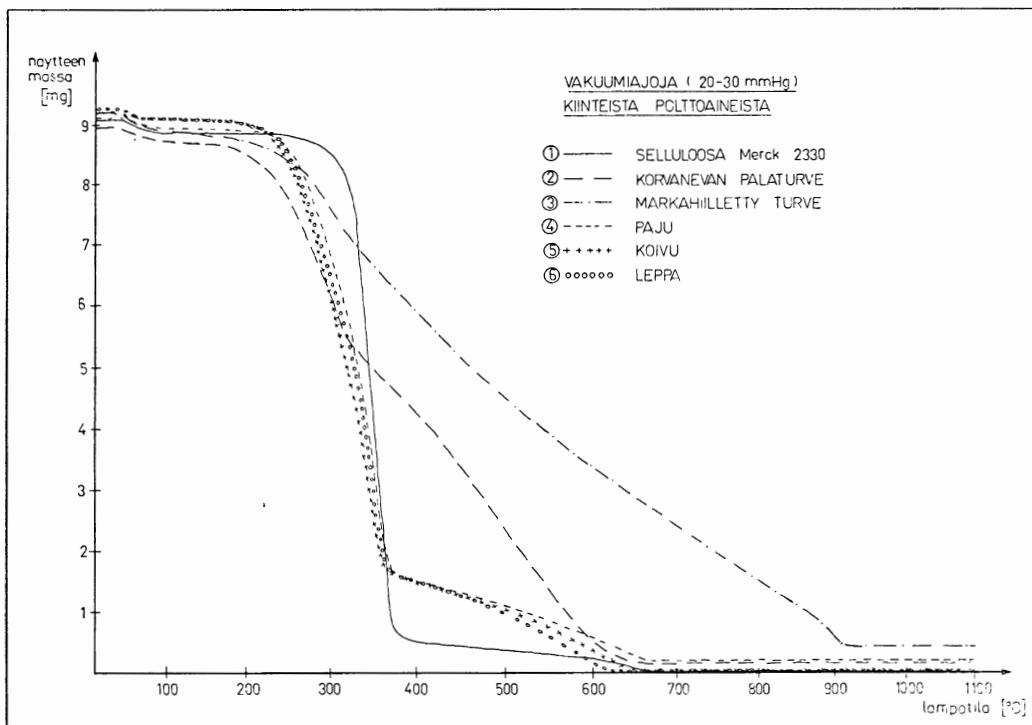
Selluloosa pyrolysoituu alennetussa paineessa lähes yhtä nopeasti kuin typessäkin. Polymeeristen tuotteiden syntyminen on vähentynyt verrattuna typikaasussa tapahtuneeseen pyrolysoitumiseen, minkä osoittaa kasvanut reagoimisprosentti. Aktivoitumisenergian arvo, 222 kJmol⁻¹, on korkea, jos sitä verrataan esim. Murphyn saamaan

arvoon 160 kJmol⁻¹, mutta tutkimusolosuhteet poikkesivat huomattavasti tässä työssä käytetyistä, muun muassa Murphyn käyttämä näyttemäärä oli 8000 mg. (Murphy 1962, Halpern 1969, Madorsky ja muut 1956).

Paju, leppä ja koivu pyrolysoituvat keskenään samalla tavalla myös alennetussa paineessa. Kun verrataan typessä tapahtuvaan pyrolysoitumiseen, ainoana erona on, että pääreaktiossa reagoimisprosentti on alipaineessa 3—4 prosenttiyksikköä suurempi, joten polymerisoitumista tapahtuu vähemmän alipaineessa.

Palaturpeen pyrolysoitumisessa on havaittavissa kaksi suhteellisen selvää reaktioalueita kuten seoskaasussakin, mutta reaktiot ovat alipaineessa hitaammat ja reagoimisen lämpötila-alue on laajempi.

Märkähiilletty turve pyrolysoituu huomattavan hitaasti alipaineessa. Verrattaessa esim. palaturpeen reaktiion alkulämpötilat ovat lähes samat ja loppulämpötila märkähiilletyllä turpeella on n. 300 K korkeampi

Kuva 1. Kiinteiden polttoaineiden termogrammeja alennetussa paineessa.

Fig. 1. The thermograms of some solid fuels in lowered pressure (20—30 mm Hg).

The curves are numbered as follows:

1. Cellulose (Merck 2330)
2. Sod peat from Korvaneva
3. Wet carbonized peat

4. Willow (Salix)
5. Birch (Betula)
6. Alder (Alnus)

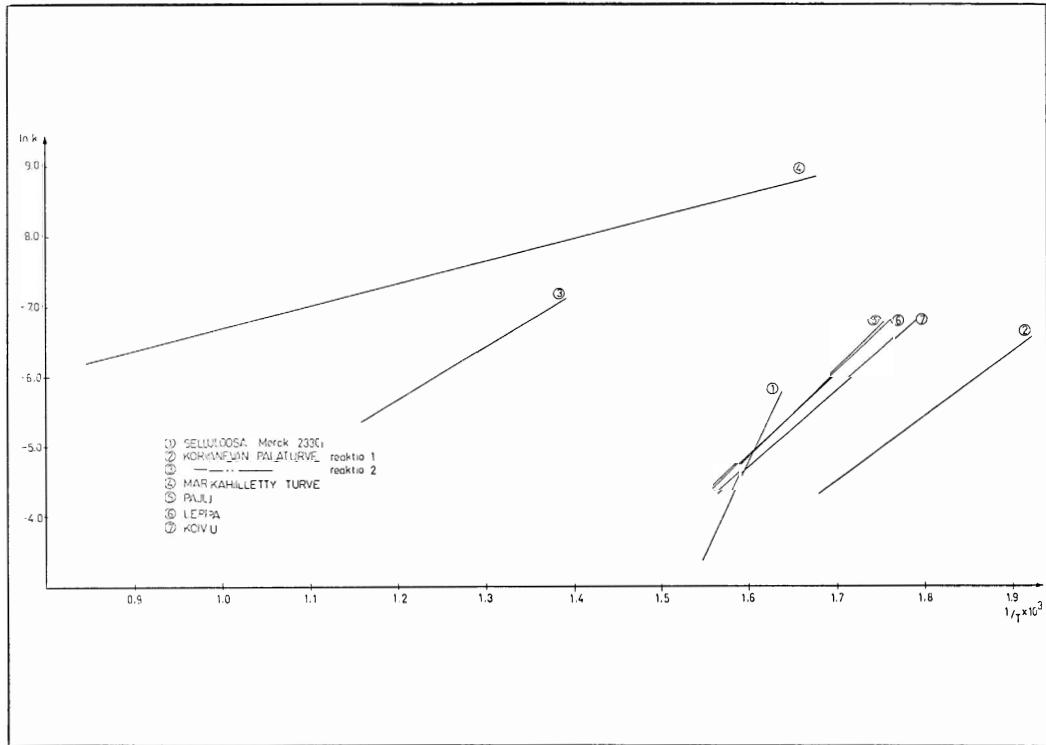
Taulukko 1. Näytteiden T_o , T_s , ja T_I -lämpötilat (K), reagoimisprosentit ($100 \times y$) sekä kineettisten suureiden arvot alennetussa paineessa (20–30 mm Hg).

Table 1. The initial (T_o), inflection point (T_s) and end point (T_I) temperatures, the reaction percentages and the values of the kinetic quantities of the samples in lowered pressure (20–30 mmHg).

The samples were as follows:

1. Cellulose	(Merck 2330)	4. Birch	(<i>Betula</i>)
2. Willow	(<i>Salix</i>)	5. Sod peat from Korvaneva, reaction 1.	
3. Alder	(<i>Alnus</i>)	6. Sod peat from Korvaneva, reaction 2.	
		7. Wet carbonized peat	

Näyte — Sample	T_o K	T_s K	T_I K	% yht. (1)	E* $\text{kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$	-log k yht. (1)	log A yht. (2)	Jäämä p %	
1 Selluloosa Merck N:o 2330	527	629	652	92.3	222	222	1.95	16.48	0.00
2 Paju	470	613	644	81.1	100	104	2.26	6.46	2.23
3 Leppä	462	612	641	80.9	96	100	2.28	6.09	0.55
4 Koivu	465	604	641	81.4	90	92	2.30	5.60	0.22
5 Korvanevan palaturve reaktio 1	419	559	602	39.7	76	77	2.31	4.87	
6 Korvanevan palaturve reaktio 2	620	786	920	54.4	63	63	2.69	1.47	1.66
7 Märkähillettä turve	429	853	1193	95.1	26	27	3.14	(-1.525)	4.88

Kuva 2. Eräiden kiinteiden polttoaineiden reaktionopeusvakion luonnollinen logaritmi versus $1/T$ alennetussa paineessa.

Fig. 2. $\ln k$ vs $1/T$ of some solid fuels in lowered pressure.

The numbering is as follows:

1. Cellulose	(Merck 2330)	5. Willow	(<i>Salix</i>)
2. Sod peat from Korvaneva, reaction 1.		6. Alder	(<i>Alnus</i>)
3. Sod peat from Korvaneva, reaction 2.		7. Birch	(<i>Betula</i>)
4. Wet carbonized peat			

kuin palaturpeella, joen märkähiilto muuttaa oleellisesti turpeen pyrolysoitumisominaisuksia.

Alipaineella on huomattava vaikutus pyrolysoitumiseen, sillä tuolloin estyy osa polymeroitumisesta sekä koksautuminen. Lämpötilaan 650 K asti pyrolysoituminen näyttää tapahtuvan kuin typessä, mutta tämän jälkeen alipaineessa ei tapahdukaan koksautumista, vaan terminen hajoaminen jatkuu, kunnes kaikkien näytteiden jäämäprosenttien mukaan jäljelle jää määrä, joka vastaa lähinnä seoskaasussa saatuja tuhkapitoisuksia. On ilmeistä, että pyrolysoituvan aineen raekolla on huomattava merkitys alipaineessa pyrolysoitaessa, mihin viittaa myös kirjallisuudessa esiintyvien tulosten epäyhtenäisyys. (Murphy 1962, Patzak 1972, Halpern 1969, van Krevelen 1961, Madorský ja muut 1956).

Tutkitut aineet ovat monen orgaanisen yhdisteen seoksia, joiden koostumus tai edes keskimääräinen molekyylimassa ei ole tunnettu. Laskumenetelmät, joita olemme käyttäneet, perustuvat suhteellisen pitkälle vietyihin approksimaatioihin ja pätevät lähinnä yksinkertaisille, rakenteeltaan tunnetuille yhdisteiden reaktioille. Niiden soveltuimista reaktioille, joita ei tarkasti tunneta, kritisoidaan voimakkaasti väittäen, että ky-

symys on vain laskumenetelmien tarkaste-lusta.

Jos suoritamme määritykset samoissa olosuhteissa ja tulkitsemme tulokset pseudovakioiksi, joiden tarkkaa fysikaalis-kemiallista merkitystä emme täysin tiedä, koska käsittettä mooli ahtaassa mielessä ei näille aineille voida soveltaa, niin näillä vakioilla on kuitenkin merkitys aineiden keskimääräisiä pyrolyysiominaisuuksia sel-vitettäessä sekä tässä mielessä toisiinsa ver-rattaessa.

Laskimme myös eräiden reaktioiden aktivoitumisen entropian ja entalpian arvot, jotka suuruusluokaltaan vastasivat tyypillis-tä ensimmäisen kertaluvun reaktioita. Nii-den fysikaalis-kemiallista merkitystä on vielä vaikeampi täsmennää kuin aktivoitumis-energian ja reaktionopeusvakion arvoja.

Eräs epävarmuustekijä on myös reaktioiden alku- ja varsinkin loppulämpötilan määrittäminen, koska kysymyksessä on ain-a usean yhdisteen seos, mutta määrittämä-sessä on pyritty yhdenmukaisuuteen vertai-lukelpoisten tulosten saamiseksi.

Koska orgaanisen aineen pyrolysoitumi-nen tapahtuu täydellisesti alipaineessa, niin tällä on ilmeisesti merkitystä jatkojalostus-prosesseja kehitettäessä.

KIRJALLISUUSVIITTEET

- Broido, A. 1969. A Simple, Sensitive Graphical Method of Treating Thermogravimetric Analysis Data. — *J. Polymer Sci. A2*, vol. 7; 1761—1773.
- Halpern, Y. ja Patai, S. 1969. Pyrolytic Reactions of Carbohydrates. Part VII. Simultaneous DTA-TGA Study of the Thermal Decomposition of Cellulose in Vacuo. — *Israel J. Chem.* 7; 691—696.
- Horowitz, H. H. ja Metzger, G. 1963. A New Analysis of Thermogravimetric Traces. — *Anal. Chem.* 35; 1464—1468.
- van Krevelen, D. W. 1961. — in *Coal*, Elsevier Publishing Company, Amsterdam 1961; 284—286.
- Madorský, S. L., Hart, V. E. ja Stras, S. 1956. Pyrolysis of Cellulose in a Vacuum. — *J. Research Natl. Bur. Standards* 56; 343—354.
- Murphy, E. J. 1962. Thermal Decomposition of Natural Cellulose in Vacuo. — *J. Polymer Sci.* 58; 649—665.
- Patzak, W. 1972. Zur Theorie des Brandgeschehens von Holz. — *VDI-Forschungsheft* 552; 1—51.
- Tummavuori, J., Venäläinen, H. ja Nyrönen, T. 1978. Termogravimetrian käyttömahdollisuudet polttoainetutkimuksissa. Osa II. Eri turvelajien pyrolyysin kinetiikasta. Suo 29 (3—4): 59—67.
- Tummavuori, J., Venäläinen, H. ja Nyrönen, T. 1978. Termogravimetrian käyttömahdollisuudet polttoainetutkimuksissa. Osa III. Kiinteiden polttoaineiden pyrolyysin kinetiikan vertailua. Suo 29 (5): 99—104.

SUMMARY

THE USABILITY OF THE THERMOGRAVIMETRY IN FUEL RESEARCH. PART IV.

THE EFFECT OF THE REDUCED PRESSURE ON THE PYROLYSIS.

In this article we survey the pyrolysis of some solid domestic fuels in the lowered pressure, which completes the picture of the pyrolysis. Also, the possible comparison between the pyrolysis of the domestic fuels and the research methods have been rendered. The lowered pressure has a significant effect on the pyrolysis, because part of the polymerization and the coking are hindered. Up to the 650 K the pyrolysis seems to occur as in the nitrogen gas but thereafter no coking appears but the thermal decomposition proceeds. The remaining part of the reaction equals to the ash amount obtained after the reaction in the mixed gas. It is also obvious, that the particle size plays an important role in the pyrolysis in the lowered pressure. This can be seen from the inconsistent results presented in the literature.

The substances under investigation are mixtures of several organic compounds whose composition or even an average molecular mass is unknown. The calculation methods employed here are based on the approximations which are valid for the simple reactions of the compounds with known structures. Their application to the unknown reactions is strongly criticized.

If we perform the measurements in equal conditions and interpret the results as pseudo constants, they have, however, significance if the average properties of the pyrolysis of different substances are compared.

Finally, since the pyrolysis of the organic matter completely occurs in the lowered pressure, this may have meaning when the refining processes are developed.

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON CLASSIFICATION OF PEAT AND PEATLAND

HYYTIÄLÄ, FINLAND, SEPTEMBER 17—21, 1979

The symposium organized by the Commission I and the Finnish National Committee of the IPS, will be held at Hyytiälä Forestry Station and at Lammi Biological Station in Finland during September 17-21, 1979. More than 40 contributions have been received and they cover such topics as regionality of mire complex types, classification of site types, peat classifications in various countries, conservation of

peatlands and examples of the long-term and man-made successions in peatlands. Circular 3 contains the details of the programme and is available at the International Peat Society, Bulevardi 31, SF-00180 Helsinki 18, Finland. The Proceedings of the symposium can be ordered from the same address (estimated price 25—30 US Dollars).